

Germà Alois de Taizé: “No hi ha reconciliació sense sacrifici”

Dm, 3/01/2017 per Catalunya Religió

(CR) Des de la ciutat de Riga, el germà **Alois Loeser** ha fet pública la carta de Taizé per aquest 2017. En el seu missatge planteja quines formes de compromís personal tenim a l'abast i fa quatre propostes concretes. Des de l'esperança creativa, a un estil de vida de simplicitat que ens porti a compartir, passant per la unitat en la diversitat de creences i la fraternitat.

“No hi ha reconciliació sense sacrifici”, afirma el germà Alois quan parla de la unitat dels cristians. El prior de la comunitat ecumènica de Taizé encoratja a “fer camí junts” i es formula aquest interrogant: “Les Esglésies no haurien d'atrevir-se a posar-se sota un mateix sostre sense esperar que s'hagi trobat un acord sobre totes les qüestions teològiques?”.

La carta parla també del sofriment dels refugiats. Alois afirma amb contundència que “abandonar els refugiats a mans dels traficants al risc de la seva mort al Mediterrani contradiu tots els valors humans”. Proposa als europeus “descobrir que les seves arrels comunes són molt més profundes que les seves divergències”; així com considerar l'arribada dels immigrants “una oportunitat per impulsar l'Europa a ser oberta i solidària”.

Podeu llegir la versió íntegra en català aquí:

«Junts obrir camins d'esperança

A començament de setembre de 2016, una etapa del pelegrinatge de confiança va reunir 7500 joves africans a Cotonou, Benín[1]. El tema d'aquesta trobada ens inspirarà durant l'any 2017: junts –no aïllats, sinó fent-nos costat els uns als altres– obrir camins d'esperança –en nosaltres mateixos, al nostre voltant i per a la família humana.

Una de les qüestions plantejades a Cotonou va ser aquesta: per alimentar l'esperança, com sortir d'una passivitat que s'acontenta en esperar un canvi que ve de fora? Quines formes de compromís estan a l'abast de cada un?

És urgent que els d'altres continents escoltin molts africans que aspiren a una major justícia en les relacions polítiques i econòmiques internacionals: aquí hi ha una de les condicions perquè puguin contemplar serenament la construcció d'un futur en els seus països.

A l'Àfrica, cada vegada més joves, per preparar el seu futur, volen fer ús de l'immens potencial de creativitat que els caracteritza. Seran capaços de despertar el coratge de joves que en altres parts del món experimenten situacions semblants.

Per continuar la reflexió de la trobada de Cotonou, a Taizé i en altres llocs, heus ací quatre propostes que ens volen portar a obrir camins d'esperança.

Intentarem descobrir com realitzar aquestes propostes en la senzillesa, una de les tres realitats –amb la joia i la misericòrdia– que el germà Roger va voler posar en el cor de la vida de la comunitat de Taizé.

Primera proposta: Mantenir-nos fermes en l'esperança, ella és creativa

Esperant [contra tota esperança](#), Abraham va creure i va arribar a ser pare d'una multitud de pobles. (Romans 4,18)

L'esperança que posseïm com a àncora segura i ferma de la nostra vida. ([Hebreus 6,19](#))

Qui no aculli el Regne de Déu com l'acull un infant, no hi entrarà pas. ([Lluc 18,17](#))

En la inestabilitat del món d'avui, estem desconcertats per la violència, el sofriment, les injustícies. Tota la creació gemega, com si sofrís dolors de part. L'Esperit Sant gemega també, però és el suport de la nostra esperança (veure Romans 8,22-26). Aleshores, què podem fer?

La fe és una senzilla confiança en Déu. No ens ofereix respostes prefabricades, però fa possible que no ens quedem paralizats per la por o el descoratjament. Ens porta a comprometre'ns, ens posa en camí. Per ella sabem que l'Evangelí eixampla un horitzó d'esperança més enllà de tota esperança.

Aquesta esperança no és un optimisme fàcil que tanca els ulls a la realitat, sinó una àncora tirada en Déu. Ella és creativa. Els signes ja es poden trobar en els llocs més inesperats de la terra.

Atrevim-nos a creure en la presència de l'Esperit Sant en els nostres cors i en el món. Sostenim-nos en aquesta presència, encara que sigui invisible.

Que la nostra fe romanguí senzilla a imatge de la confiança dels infants! No es tracta de reduir el seu contingut sinó de connectar amb allò que n'és el centre: l'amor de Déu per la humanitat i per tota la creació. La Bíblia n'explica la història, des de la frescor dels seus començaments, fins als obstacles i també les infidelitats humanes. Déu no es cansa d'estimar: que aquest missatge ens mantingui en l'esperança!

Per impregnar-nos d'aquest missatge, nosaltres i els qui estan a prop nostre, trobem-nos més sovint per a la pregària comuna. Que la seva senzilla bellesa faci perceptibles els reflexos del misteri de Déu i condueixi a una trobada personal amb Ell.

Segona proposta: Simplificar la nostra vida per compartir

Jesús va dir: "Sóc senzill i humil de cor." ([Mateu 11,29](#))

De franc ho heu rebut, doneu-ho també de franc. ([Mateu 10,8](#))

Jesús va dir al jove ric: "Vés, ven tot el que tens i dóna-ho als pobres... Després vine i segueix-me." ([Mateu 19,21](#))

La carrera darrere dels diners, l'èxit, l'avidesa condueix a la injustícia i també a frustracions. Desenvolupar un esperit de compartir, com ens hi convida l'Evangelí: aquí hi ha un dels camins d'esperança que necessitem obrir avui.

Triar una vida de senzillesa és font de llibertat i de joia. L'existència s'alleugereix.

La senzillesa és limpidesa de cor. Sense ser ingènua, rebutja la desconfiança. És l'invers de la duplicitat. Permet dialogar sense por amb cada persona, cara a cara. La vida de Jesús en mostra l'exemple.

En el domini d'allò material, perseguim una contínua simplificació, això ens inspirarà gestos de compartir enfront dels sofriments humans, la humiliació de la pobresa, les injustícies, les proves que sofreixen els emigrants, els conflictes arreu del món...

Fem-nos costat mútuament per suscitar amb coratge signes d'esperança en els nostres barris, allà on treballem o estudiem, en un compromís social o mediambiental...

Busquem a través d'un estil de vida senzill i sobri estar en millor harmonia amb la creació, contribuint així a la lluita contra els desastres ecològics i l'escalfament climàtic. Aquest combat no incumbeix només els governants dels pobles; tots podem, per exemple, consumir més localment, utilitzar més els transports públics...

Deixem que aquesta pregunta ompli els nostres cors: Estic disposat a seguir Crist, senzill i humil de cor, triant pertànyer-li en la simplicitat d'un sí, en un esperit de gratuïtat?

Tercera proposta: Estar junts perquè es reveli el dinamisme de l'Evangelí

Cada dia, els primers creients eren constants a assistir unànimement al culte del temple. A casa, partien el pa i prenien junts el seu aliment amb joia i senzillesa de cor. (Fets 2,46)

Els dons són diversos, però l'Esperit és un de sol. Són diversos els serveis, però el Senyor és un de sol. (1 Corintis 12,4-5)

No us oblideu de practicar l'hospitalitat; gràcies a ella, alguns, sense saber-ho, van acollir àngels. (Hebreus 13,2).

La Bíblia explica com dos homes oposats en moltes coses, **Pere** i **Corneli**, en trobar-se van descobrir una veritat abans desconeguda per a tots dos. Va ser necessari que estiguessin junts per comprendre que l'Esperit Sant els portava a franquejar les fronteres i reunir els qui es creien estrangers. El dinamisme de l'Evangelí es revela només quan estem junts. (Llegir els [capítols 10 i 11](#) dels Fets dels Apòstols).

Quan els cristians estan dividits, entre confessions o a l'interior d'una mateixa Església, el missatge de l'Evangelí s'enfosqueix. Serem capaços de caminar junts sense deixar-nos separar per les nostres diferències? Si, com a cristians, sabéssim mostrar que la unitat és possible en la diversitat, ajudariem la humanitat a ser una família més unida.

Crist reuneix en una sola comunitat homes i dones, infants i ancians, de tots els horitzons, llengües i cultures, i fins i tot de nacions oposades per la història. Busquem signes senzills per mostrar això en els llocs on vivim.

Per ser viva, tota comunitat és cridada a descentrar-se de si mateixa. Desenvolupem una actitud d'hospitalitat, a imatge de Déu, cap a cristians que

tenen opcions allunyades de les nostres. Una tal obertura de cor necessita un esforç de “traducció”, doncs les creences i les conviccions poden ser com llengües estrangeres unes de les altres.

Si, entre cristians separats, perdura el record d'intoleràncies recíproques en la història i encara que tots els fils no es poden desembolicar, atrevim-nos a acollir-nos mútuament d'igual manera, perdonant, i sense tractar de saber qui va tenir raó o qui es va equivocar. No hi ha reconciliació sense sacrifici.

L'hospitalitat va de la mà amb el reconeixement de l'altre en la seva alteritat. Quan les seves creences ens segueixin semblant incomprensibles, podem almenys estar atents a la seva autenticitat. Que hi hagi un element de festa en el descobriment de l'altre!

Quarta proposta: Fer créixer la fraternitat per preparar la pau

Jesús no s'avergonyeix d'anomenar els homes germans i germanes. (Hebreus 2,11) Jesús va dir: “De mestre només en teniu un, i tots vosaltres sou germans; ni doneu a ningú el nom de “pare” aquí a la terra, perquè de pare només en teniu un, que és el del cel.” (Mateu 23,8-9) Ell també va dir: “El qui fa la voluntat del meu Pare del cel, aquest és el meu germà, la meva germana, la meva mare.” (Mateu 12,50) Jesús va dir: “I vindrà gent d'orient i d'occident, del nord i del sud, i s'asseuran a taula en el Regne de Déu.” ([Lluc 13,29](#))

Contribuir a la pau, a la justícia internacional: heus aquí un camí d'esperança a obrir avui.

La pau sobre la terra comença en el cor de cada un. El nostre cor necessita ser canviat en primer lloc, i aquest canvi suposa una conversió molt senzilla: deixar-se habitar per l'Esperit de Déu, acollir una pau que s'eixamplarà i es comunicarà de persona a persona. “Adquireix la pau interior i milers entorn de tu trobaran la salvació” (**Serafi de Sarov**, monjo rus, 1759-1833).

Escrivim amb les nostres vides pàgines noves d'una senzilla fraternitat que vagi més enllà de les divisions i els murs: murs físics construïts en diferents parts del món, murs d'ignorància, de prejudicis i d'ideologies. Obrim-nos a altres cultures i mentalitats.

No permetem que el rebuig a l'estranger s'introdueixi en el nostre cor, perquè el rebuig de l'altre és la llavor de la barbàrie. En lloc de veure en l'estranger una amenaça al nostre nivell de vida o la nostra cultura, acollim-lo com a membre de la família humana. Anem a visitar els refugiats. Amb el senzill propòsit de conèixer-los, escoltar les seves històries. Després -qui sap?- altres passos de solidaritat podrien seguir.

Trobem-nos amb els qui són diferents a nosaltres. Compartim amb els qui pensen de forma diferent a la nostra, en un diàleg en què s'escolti veritablement, en què s'eviti oposar-se fins i tot abans d'haver comprès l'altre. Sapiguem romandre en les fractures. Construïm ponts. Preguem per aquells que no comprenem i no ens comprenen.

Multipliquem els signes de fraternitat més enllà de les fronteres de les religions. Trobar els creients d'altres religions ens anima a aprofundir en el coneixement de la nostra pròpia fe, mentre ens preguntem què vol dir-nos Déu, què vol donar-nos a

través d'aquests germans i germanes nostres tan diferents.

Crida als responsables d'Esglésies per al 2017: Fem camí junts!

L'any 2017, el [500è aniversari de la Reforma](#) protestant ofereix una oportunitat d'avançar cap a la unitat, de superar una simple cordialitat recíproca.

Entre les Esglésies, com a l'interior de cada Església, sempre hi haurà diferències; restaran una invitació a dialogar francament; poden ser un enriquiment. Però, en totes les Esglésies, la identitat confessional de mica en mica s'ha posat en primer lloc: hom es defineix com a protestant, catòlic o ortodox. No ha arribat el temps de prioritzar la identitat cristiana manifestada pel baptisme?

Una qüestió se'n desprèn: les Esglésies no haurien d'atrevir-se a posar-se sota un mateix sostre sense esperar que s'hagi trobat un acord sobre totes les qüestions teològiques? O almenys sota una mateixa tenda: sortir d'una concepció massa estàtica de la unitat i trobar els mitjans, els esdeveniments, fins i tot provisionals, que ja anticipin la joia de la unitat i fan aparèixer signes visibles de l'Església de Déu, el Cos de Crist, la Comunió del Sant Esperit.

La comunió entre tots els que estimen el Crist només es pot establir si respecta la seva diversitat; però només pot ser creïble si és visible. Necessitem un nou punt de partida per avançar cap a una tal diversitat reconciliada. El punt de partida és el Crist que, ell, no està dividit. "És per Jesucrist sol que un és germà per a l'altre... Pel Crist la nostra pertinença recíproca és real, integral i per a l'eternitat."

(Dietrich Bonhoeffer)

Així es podrà realitzar un intercanvi de dons: compartir amb els altres el que nosaltres considerem com un do de Déu, però també acollir els tresors que Déu ha dipositat en els altres. "No es tracta només de rebre informacions sobre els altres per tal de conèixer-los millor, sinó de recollir el que l'Esperit ha sembrat en ells com a do també per a nosaltres." **(Papa Francesc)**

Com posar-nos sota una mateix sostre? Com fer camí junts? Heus aquí alguns suggeriments:

Entre veïns i famílies de confessions diferents, posar-nos com en "comunitats de base", pregar junts en l'escolta de la Paraula de Déu, el silenci i la lloança, ajudar-nos mútuament, esdevenir més familiars els uns per als altres.

Que cada comunitat local, cada parròquia, faci amb els cristians d'altres confessions tot el que sigui possible fer junts, estudi de la Bíblia, treball social i pastoral, catequesi, i que ja no faci res sense tenir en compte els altres. Que es reunixin els organismes que fan paral·lelament les mateixes accions. Realitzar junts gestos de solidaritat, estar atents junts a la misèria d'un altre, a les angoixes amagades, a les desgràcies dels immigrants, a la pobresa material com a tot altre sofriment, a la salvaguarda mediambiental...

En moltes ciutats on ja ha crescut la confiança entre Esglésies, la catedral o l'església principal podrà esdevenir una casa de pregària comuna a tots els cristians del lloc?

Portar el diàleg teològic accentuant el seu marc de pregària comuna i amb la consciència d'estar ja junts. Fent més estreta una amistat recíproca i pregant

junts, s'aborden d'una altra manera les qüestions teològiques.

Si tots els cristians han rebut un part de do pastoral per vetllar els uns sobre els altres, l'Església també necessita ministeris d'unitat, a tots els nivells. Un ministeri de comunió a nivell universal és associat tradicionalment al bisbe de Roma. No seria possible que els Esglésies desenvolupin formes diverses de referència a aquest ministeri? El bisbe de Roma no podria ser reconegut per tots com el servidor que vetlla per la concòrdia dels seus germans i germanes en la seva gran varietat?

Les Esglésies que subratllen que la unitat de la fe i l'acord sobre els ministeris són necessaris per rebre junts la comunió, no haurien de donar tant de pes a l'acord de l'amor fraternal? No podrien oferir aleshores més àmpliament l'hospitalitat eucarística als qui manifesten el desig d'unitat i que creuen en la presència real de Crist? L'Eucaristia no és només el cim de la unitat, n'és també el camí.

La nostra identitat de cristians es teixeix fent camí junts, no separadament. Tindrem el coratge de posar-nos sota un mateix sostre, per tal que la dinàmica i la veritat de l'Evangelí es puguin desvelar?

Cap a la unitat del continent europeu: Davant l'arribada dels immigrants, superem la por!

La trobada organitzada per la comunitat de Taizé a final de desembre de 2016 a Riga ha reunit joves de tota Europa[2]. Procedents dels països membres de la Unió europea com de països que no en formen part, han fet l'experiència de la fraternitat que pot unir persones del conjunt del continent.

Aquesta cita nòrdica també ha permès als joves d'altres regions descobrir el rostres bàltic d'Europa, una de les facetes de la bonica diversitat dels pobles, cada un amb la seva història, les seves tradicions, les seves particularitats.

Un futur de pau necessita que els Europeus ampliïn la seva consciència per tal de fer créixer una solidaritat entre tots els països que constitueixen el continent. Multiplicar contactes, intercanvis, col·laboracions és fonamental.

La construcció de la unitat del continent només es pot fer si el diàleg i l'escolta s'instaura entre els països: els de la Unió europea i els altres, els de l'Europa de l'Oest i els de l'Europa central i oriental, els del Nord i del Sud. Cada país, petit o gran, ha de poder fer sentir la seva veu, amb la seva especificitat. Esforçar-se a comprendre des de l'interior la consciència dels altres és una condició perquè les actituds de vegades discordants siguin desxifrades millor i no suscitin reaccions motivades només per l'emoció.

Els europeus podrien descobrir que les seves arrels comunes són molt més profundes que les seves divergències?

Europa ha desenvolupat un ímpetu de reconciliació després de la Segona Guerra mundial. Ha conegut un nou període de recerca d'unitat després de la caiguda del Mur de Berlín. Molt joves consideren que Europa només continuarà construint-se si aprofundeix aquest ideal de fraternitat. Aspiren a una Europa no només unida a l'interior d'ella mateixa, sinó oberta als altres continents i solidària amb els pobles que travessen les proves més grans.

En el món sencer, dones, homes i infants són obligats a allunyar-se de la seva terra. És la seva angoixa que crea un motiu per marxar. Aquest és més fort que les barreres aixecades per entorpir la seva marxa. Les manifestacions d'inquietud en les regions riques no descoratjaren d'abandonar els seus països, als qui hi coneixen sofriments intolerables.

Alguns afirmen: "No podem acollir tothom." D'altres al contrari consideren que els moviments de poblacions als quals assistim són ineluctables perquè són conseqüència de situacions insuportables. Buscar regular aquests moviments és legítim i necessari. Abandonar els refugiats a mans dels traficants al risc de la seva mort al Mediterrani contradiu tots els valors humans.

No és possible eludir la part de responsabilitat dels països rics en les ferides de la història i els desordres mediambientals que han provocat i provoquen immenses migracions, des de l'Àfrica, l'Orient mitjà, l'Amèrica central, i en altres llocs encara. Avui, certes opcions polítiques o econòmiques dels països rics romanen font d'instabilitat en altres regions. Ara convindria que les societats occidentals anessin més enllà de la por de l'estranger, de les diferències de cultures, i es possessin valentament a afaçonar el rostre nou que les migracions ja els donen. Si verdaderes dificultats van lligades a l'arribada dels immigrants, la seva vinguda pot ser una oportunitat per impulsar l'Europa a ser oberta i solidària.

Hi ha llocs en què el nombre d'arribats és tal que els habitants són sobrepassats i fatigats, el que és comprensible: una càrrega massa pesada descansa sobre ells, en no arribar els països europeus encara a assumir-los en comú. Però molts ofereixen una acollida generosa als refugiats i fan l'experiència que el contacte personal desenvolupa sovint una bonica fraternitat recíproca.

Només valen els contactes personals. Això és veritat sobretot en relació a l'islam. Musulmans i cristians poden buscar gestos per testimoniar junts la pau i rebutjar junts la violència exercida en nom de Déu. **Francesc d'Assís**, en el seu desig de contribuir a la pau, no va vacil·lar a anar a trobar el Soldà a Egipte fa 800 anys. **Mare Teresa** ha consagrat la seva vida als més pobres, fos quina fos la seva religió.

Alguns països europeus que voldrien aïllar-se no tindran futur. Entre europeus com pel que fa als refugiats, la fraternitat és l'únic camí per preparar la pau.»

[1] Després de Johannesburg (1995), Nairobi (2008) i Kigali (2012), aquesta quarta etapa africana del pelegrinatge de confiança a través de la terra va ser organitzada a Cotonou, capital de Benín, del 31 d'agost al 4 de setembre, per invitació de les Esglésies catòlica i metodista del país. A més dels de Benín, els 7500 joves participants van venir principalment del Togo (800), Nigèria (550), Ghana (100), Burkina Faso (160) i Costa d'Ivori (50). En total, una vintena de països africans hi estaven representats. Hi havia també 60 europeus d'una quinzena de països. La diversitat lingüística ha demanat la utilització del francès, l'anglès i el fon per als tallers i els fòrums. La litúrgia va incloure també cants en ioruba i mina.

[2] Del 28 de desembre de 2016 al 1r de gener de 2017, joves de tot el continent, catòlics, ortodoxos i protestants, han participat en la 39ena trobada europea

animada per la comunitat de Taizé a Riga, capital de la Letònia. El 2 de gener, aquesta trobada s'ha perllongat a Tallinn (Estònia) i a Vilnius (Lituània). Aquesta era una etapa del 'pelegrinatge de confiança a través de la terra' sostingut per Taizé des de fa molts anys.

*Germà Alois,
Trobada Europea de Taizé 2017
Traducció: Enric Termes*